

Ζεφινάρι

#06

εφημερίδα για τη διάδοση της αναρχικής σκέψης και δράσης | Πάτρα, Νοέμβριος 2021

...στον αγώνα για την κοινωνική επανάσταση

Μα έχω να ξαναρίξω τα μαλλιά μου πίσω
να ξαναφορέσω το ματωμένο πρόσωπο ανάποδα
και να βγω στους δρόμους και στις ηλιαιές
με ντουφέκια, φωνές, με συνθήματα...

Να διεκδικήσω
Ψωμί και Ελευθερία

ΕΡΓΑΤΙΚΑ «ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ», «ΠΝΙΓΜΟΙ» ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ, ΣΦΑΙΡΕΣ ΣΤΟ ΨΑΧΝΟ
ΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟ ΤΟΝ ΖΟΥΜΕ ΚΑΘΕ ΜΕΡΑ ΕΔΩ

Η εξέγερση του Νοέμβρη

**Νοέμβρης '73: Αυτοί οι αγώνες συνεχίζονται,
δεν εξαγοράζονται, δεν δικαιώθηκαν**

σελ.7

ΔΙΑΒΑΣΤΕ

ΣΕ ΑΥΤΟ ΤΟ ΤΕΥΧΟΣ

Σχετικά με τις πρόσφατες συγχωνεύσεις σχολικών μονάδων

σελ.3

25 Νοέμβρη: Ημέρα αγώνα ενάντια στην έμφυλη βία

σελ.3

Στον καιρό των δολοφόνων να μη συνηθίσουμε τον θάνατο

σελ.4

Σχετικά με την εργατική δολοφονία του Δημήτρη Δαγκλή και
τον νικηφόρο εργατικό αγώνα στην Cosco

σελ.5

Πανδημία ώρα μηδέν

σελ.4

8 χρόνια αυτοδιαχειριζόμενος χώρος Επί τα Πρόσω

Στις 5,6 και 7 Νοέμβρη πραγματοποιήθηκαν οι εκδηλώσεις για τη συμπλήρωση 8 χρόνων του αυτοδιαχειριζόμενου χώρου Επί τα Πρόσω στην Πάτρα. Την πρώτη μέρα έγιναν προβολές ντοκιμαντέρ και μια σύντομη επισκόπηση της εξέγερσης της Χιλής, που ξέσπασε δυο χρόνια πριν συγκλονίζοντας όχι μόνο τη χιλιανή κοινωνία, αλλά και ολόκληρο τον κόσμο, καθώς έστειλε ξεκάθαρο μήνυμα ελπίδας στους καταπιεσμένους και εκμεταλλευόμενους. Τη δεύτερη μέρα έγινε παρουσίαση του βιβλίου (σ)τάσεις φυγής και ακολούθησε μια πολύ ενδιαφέρουσα συζήτηση με τον συγγραφέα «Το Ελατήριο» σχετικά με την σημασία της ύπαρξης μιας λογοτεχνίας που να αφορά πραγματικά τις ζωές μας σε μια εποχή όπου κάθε μορφή ανθρώπινης έκφρασης και επικοινωνίας τείνει να γίνει εμπορεύσιμο προϊόν. Οι εκδηλώσεις έκλεισαν με ολόημερο λαϊκό γλέντι στη γειτονιά με τη συμμετοχή πολλών συντρόφων και φίλων.

Το «επί τα πρόσω» σε όλα τα χρόνια της λειτουργίας του αποσκοπεί στο να αποτελέσει ένα σταθερό σημείο αναφοράς στην πόλη της Πάτρας για πολιτική ζύμωση και συλλογική δράση, για όξυνση της κριτικής σκέψης και για διάδοση των αναρχικών και ελευθεριακών αντιλήψεων στην κοινωνία, και ειδικότερα στη νεολαία της πόλης, σε μια περίοδο που η κρατική καταστολή και η μιντιακή συκοφάντηση όσων αντιστέκονται κυριαρχεί, η ιδεολογία του ατομικισμού και

του «ο καθένας για την πάρτη του» διαχέεται σκόπιμα στο κοινωνικό πεδίο για να διασπάσει τους συλλογικούς δεσμούς, ενώ ο ρατσισμός, ο κοινωνικός κανιβαλισμός και ο εκφασισμός αναδύονται όλο και περισσότερο ως μάταιες επιλογές μιας κοινωνίας που αντιμετωπίζει μια διαρκή και εντεινόμενη κρίση σε πολλαπλά επίπεδα (κοινωνικό, πολιτικό, περιβαλλοντικό, αξιακό), η οποία γίνεται ακόμα χειρότερη εν μέσω της πανδημίας και της γενικότερης επίθεσης που τη συνοδεύει.

Σε αυτό το πλαίσιο κινήθηκε και η επιλογή ο χώρος να λειτουργήσει στην περίοδο του λοκντάουν ως δομή έμπρακτης αλληλεγγύης για τις αυξημένες ανάγκες σε βασικά αγαθά που αντιμετωπίζει πλήθος συνανθρώπων μας, με δεκάδες συλλογές ειδών ανάγκης να έχουν λάβει χώρα στο στέκι. Τα καλέσματα αλληλοβοήθειας και άμεσης δράσης συνεχίζονται μέχρι και σήμερα καθώς είναι και τα μοναδικά όπλα μας απέναντι στην αναληψία της εξουσίας. Στην πρωτόγνωρη κοινωνική και ανθρωπιστική κρίση που δημιουργεί η επίθεση του κράτους και των αφεντικών, οι αυτοδιαχειριζόμενοι χώροι και οι αγωνιστές του κινήματος οφείλουμε να αναλάβουμε

δράση!

Με λίγα λόγια, στην βαρβαρότητα του σήμερα δεν δημιουργούμε νησίδες ελευθερίας αλλά εμπλουτίζουμε τον αγώνα μας με ένα ακόμα εργαλείο, με ένα χώρο ανοιχτό για οποιαδήποτε και οποιονδήποτε επιθυμεί να ορθώσει αντιστάσεις, να εκφράσει την αλληλεγγύη του, να οργανωθεί και να παράξει απαντήσεις στα πολλαπλά ερωτήματα που θέτει η καθημερινότητα της εκμετάλλευσης και της καταπίεσης, πάντα με όραμα την ανατροπή της σύγχρονης κρατικής και καπιταλιστικής δυστοπίας και τη δημιουργία ενός νέου κόσμου ισότητας, αλληλεγγύης κι ελευθερίας.

Η πανδημία ως ευκαιρία για τα αφεντικά Οι πλούσιοι πλουσιότεροι και οι φτωχοί νεκροί

Κατά τη διάρκεια της πανδημίας, οι δισεκατομμυριούχοι αύξησαν την περιουσία τους κατά 5,5 τρισεκατομμύρια δολάρια. Τουλάχιστον εννέα νέοι δισεκατομμυριούχοι εμφανίστηκαν, οι οποίοι πλουτίζουν από τα κέρδη των φαρμακευτικών εταιρειών. Την ίδια στιγμή, 160 εκατομμύρια άνθρωποι υποφέρουν από την πείνα και τη φτώχεια σε όλο τον κόσμο. Από τις δέκα χώρες όπου το χάσμα μεταξύ πλουσίων και φτωχών είναι στο μέγιστο, οι επτά βρίσκονται στην Αφρική, με τη Νότια Αφρική να είναι στην κορυφή της λίστας.

Την περίοδο της πανδημίας 100 εκατομμύρια δολάρια δόθηκαν σε φαρμακευτικές εταιρείες από

διάφορες κυβερνήσεις για την ανάπτυξη εμβολίων κατά του covid-19, ενώ πατεντάροντας τα εμβόλια οι εταιρείες αυτές κατάφεραν να πολλαπλασιάσουν τα κέρδη τους, παράγοντας εμβόλια κατά παραγγελία και δίνοντας προτεραιότητα στα πλουσιότερα κράτη. Ενώ το 70% των ανθρώπων σε πλουσιότερες χώρες έχουν εμβολιαστεί κατά του covid-19, το ποσοστό στις φτωχότερες χώρες της καπιταλιστικής περιφέρειας ανέρχεται μόλις στο 3%. Τα πλούσια κράτη διατηρούν τις προμήθειες εμβολίων τους, ενώ οι φτωχότερες χώρες έχουν ελάχιστη πρόσβαση σε αυτά, με αποτέλεσμα η πανδημία να παρατείνεται.

Πρόκειται για έγκλημα κατά της ανθρωπότητας το

ότι σε χώρες της βόρειας Αμερικής, της Ε.Ε. και του ανεπτυγμένου κόσμου ο εμβολιασμός έχει επεκταθεί ακόμα και στις νεαρές ηλικίες, ενώ την ίδια στιγμή υπάρχει πλήρης αδιαφορία για την διαρκή κυκλοφορία του ιού και των μεταλλάξεων του στις χώρες του «τρίτου κόσμου» όπου ο πληθυσμός είναι πλήρως εκτεθειμένος. Είναι νωπή ακόμα η ανθρωπιστική τραγωδία που υπέστησαν χώρες όπως η Ινδία και η Βραζιλία με μισό εκατομμύριο νεκρούς περίπου η καθεμία, ενώ ήδη στην Αφρική οι θάνατοι έχουν ξεπεράσει τις 200 χιλιάδες. Τελικά ο πιο θανατηφόρος ιός είναι ο καπιταλισμός!

Δήμος Π.

COP 26: Αυτοί που λεηλατούν τον πλανήτη, δεν θα μας σώσουν από την καταστροφή του

Από τις 31 Οκτωβρίου έως τις 12 Νοεμβρίου, οι ισχυροί της Γης συναντήθηκαν στη Γλασκώβη στη διεθνή διάσκεψη για την κλιματική αλλαγή cop 26. Με κεντρικό διακύβευμα την αύξηση της παγκόσμιας θερμοκρασίας του πλανήτη και τις καταστροφικές επιπτώσεις για τα έμβια όντα και το φυσικό κόσμο, και με τον κίνδυνο μιας τεράστιας οικολογικής καταστροφής πλέον ορατό, παρακολουθούμε τους τελευταίους μήνες να αναζωπυρώνεται η συζήτηση στο πλαίσιο διεθνών διακρατικών σχηματισμών για την κλιματική κρίση και την αντιμετώπισή της.

Αν και το ζήτημα είναι υψίστης σημασίας καθώς η συνθήκη που έχει δημιουργήσει η κρατική και καπιταλιστική επέμβαση στο φυσικό κόσμο είναι οριακή για τη βιωσιμότητα του πλανήτη, η συζήτηση αυτή είναι καταδικασμένη να αποτύχει καθώς δεν επιδεικνύει κανένα πραγματικό ενδιαφέρον για την ουσιαστική αντιμετώπιση της ολοφάνερης πλέον κλιματικής αλλαγής. Αντίθετα, χρησιμοποιώντας προσχηματικά το πρόβλημα, οι ίδιοι οι βασικοί υπεύθυνοι για την εμ-

φάνιση του, επιχειρούν να ρίξουν στάχτη στα μάτια των κοινωνιών που ολοένα και περισσότερο πλήττονται από τις επιπτώσεις του (πλημμύρες, πυρκαγιές κλπ.) και με τεχνοκρατικού τύπου αποφάσεις που εστιάζουν κυρίως στη μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, να επαναφέρουν το επείγον της «πράσινης ανάπτυξης» ως το πιο ισχυρό για την αντιμετώπιση του. Στρώνουν έτσι το έδαφος για την ανεξέλεγκτη λεηλασία και καταστροφή του συνόλου του φυσικού κόσμου -των βουνών, των θαλασσών, των ποταμών, των λιμνών- μέσω της εγκατάστασης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, μια διαδικασία που αποσκοπεί στην άντληση νέων κερδών, ενώ ταυτόχρονα βολεύει και ως «φιλικό προς το περιβάλλον επείγον». Ήδη βέβαια, μαζί με τις ΑΠΕ εμφανίζεται και η πρόταση για επέκταση της χρήσης των πυρηνικών αντιδραστήρων, ενώ διατηρείται η επιμονή στη χρήση ορυκτών καυσίμων όπως το φυσικό αέριο με δεδομένες τις καταστροφικές τους συνέπειες.

Είναι πλέον σαφές πως καμιά ουσιαστική συζήτηση δεν μπορεί να γίνει στο πλαίσιο των εκπροσώπων

του κρατικού – καπιταλιστικού συστήματος. Η γενεσιουργός αιτία της κλιματικής και περιβαλλοντικής κρίσης, όπως και όλων των δεινών της ανθρωπότητας, από τη φτώχεια και τους πολέμους μέχρι τις πανδημίες, είναι αυτό το ίδιο σύστημα και μόνο η συνολική ανατροπή του και η προσέγγιση με διαφορετικό τρόπο τόσο της ίδιας της ζωής και των βασικών αναγκών της, όσο και της σχέσης με το φυσικό κόσμο μπορούν να θέσουν τις βάσεις για αλλαγή της καταστροφικής πορείας που έχουν πάρει τα πράγματα. Η ανάσχεση της υπερεκμετάλλευσης και λεηλασίας του φυσικού κόσμου που προωθεί η καπιταλιστική «ανάπτυξη», της εμπορευματοποίησης των πάντων και του υπερκαταναλωτισμού που απαιτεί την αρπαγή και εξάντληση των φυσικών πόρων, είναι τα πρώτα βασικά σημεία που πρέπει να θέσουν οι κοινωνίες που αγωνίζονται. Με ορίζοντα πάντα τη δημιουργία ενός κόσμου όπου ο άνθρωπος θα οργανώνει τη ζωή του σε αρμονία με το φυσικό περιβάλλον.

Δήμος Π.

Από την πρώτη γραμμή

Σχετικά με τις πρόσφατες συγχωνεύσεις σχολικών μονάδων και τον αγώνα των μαθητών

Αυτό το κείμενο, προσδοκά να γίνει μία παραστατική απεικόνιση του μαθητικού αγώνα, σχηματοποιημένου πλέον, από μία μάζα που άνθισε αυθόρμητα, με μία φλογερή πρωτοβουλία σημαδεύοντας τα γεγονότα μερικών ημερών. Ένας κυκεώνας γεγονότων, είναι αρκετός για να αναχθούν τα αναγκαία συμπεράσματα σε μία συλλογική πολιτική αντιπαράθεση και να γίνει μία απόπειρα απολογισμού – φορέας των μελλοντικών αγώνων.

Είναι ευρέως γνωστό, το γεγονός ότι το μαθητικό κίνημα ακροβατεί σε μία κατάσταση αφυδάτωσης, εδώ και πάνω από μία δεκαετία, με τις στιγμιαίες εξαιρέσεις του, με κάποιες σπιθές αγώνα να ξεπηδούν στο πιο άγονο έδαφος. Οξύμωρο, τρόπον τινά, το πώς το πιο εξεγερσιακό και φλογισμένο κομμάτι αυτού του κόσμου έχει αμβλύνει τη μαχητικότητά του. Μπροστά όμως στο ΤΙΝΑ, στα πλαίσια της πανδημίας, της πολλαπλής κρίσης (οικονομικής, υγειονομικής, ανθρωπιστικής και πολιτισμικής), μία ομάδα ανθρώπων, που μοιράζονται μονάχα το ίδιο σχολικό περιβάλλον, βρέθηκε να απαντά στον ανορθόδοξο τρόπο διαχείρισης του εκπαιδευτικού ζητήματος, από μία εγκαθιδρυμένη οικονομικά και κοινωνικά, νεοφιλελεύθερη πολιτική. Ας εξετάσουμε όμως τα γεγονότα, όσο το δυνατόν πιο συνοπτικά αλλά προβάλλοντας την ουσιαστική τους σημασία.

Δύο άξονες είναι οι βασικοί για την ανάλυσή του μοντέλου που αναπαράγει το υπάρχον σύστημα. Ο ταξικός – οικονομικός χαρακτήρας του και ο κοινωνικός, δηλαδή η εμφάνιση αυτών των ταξικών αντιθέσεων, στα αφηγήματα του σχολείου, λ.χ. στο μάθημα της ιστορίας.

Με την έλευση της Ελάχιστης Βάσης Εισαγωγής (Ε.Β.Ε.), της Τράπεζας Θεμάτων, της αξιολόγησης σχολικών μονάδων, της κατάργησης κοινωνικών και καλλιτεχνικών μαθημάτων, προβάλλεται ακριβώς αυτή η βάση της συνέχισης αναπαραγωγής του κυρίαρχου οικονομικού μοντέλου -σε απλοποιημένη μορφή αστοί και προλεταριάτο, αφεντικά και εργάτες. Κάτι τέτοιο δομείται μέσα από τους οικονομικούς και κοινωνικούς διαχωρισμούς, οξύνεται από τα μαθησιακά καλούπια έναντι της απελευθέρωσης του εκπαιδευτικού ιστού. Η Ε.Β.Ε. αποτρέποντας από έναν αξιοσημείωτο αριθμό παιδιών την είσοδο σε δημόσιο Πανεπιστήμιο, μειώνοντας τους εισακτέους δηλαδή, και «καθαρίζοντας» τους «κακούς» μαθητές, κατόρθωσε να εγκαθιδρύσει αυτό το μοντέλο διαχωρισμού, με τα οικονομικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά που εμπεριέχει. Το απόστημα των «αρίστων» καλά κρατεί και φαίνεται να ολοκληρώνεται, να παρεισφρύει και να εμφιλοχωρεί στον μέγιστο βαθμό του στις σχολικές αίθουσες. Το μάθημα πλέον πραγματοποιείται με αμιγώς εξετασιοκεντρικό άξονα, βρίθει από τυπικές και μασημένες εκφράσεις αναπαλαιωμένων ιδεών, ιδεών που ανήκουν στο χρονοντούλαπο μιας ιστορίας που χαρακτηρίζεται από σκοταδισμό. Είναι πλέον σαφές, ότι το κάθε σχολείο, αυξάνοντας τις γραφειοκρατικές εργασίες των εκπαιδευτικών, συνδέει τους μαθητές με δείκτες, δείκτες ασαφείς και απροσδιόριστους, που καταλήγουν να χαρακτηρίζουν το ίδιο το σχολείο. Το ποιο είναι το αποτέλεσμα και το τι συνεπάγεται αυτών των ενεργειών, αποδεικνύεται να είναι ο καθαρός κρύσταλλος του νεοφιλελευθερισμού. Η ιδιωτικοποίηση.

Όταν οι μαθητές και τα σχολεία θα εμφανίσουν τόσο έντονες αποκλίσεις, θα υπάρξουν σχολικές μονάδες διαφόρων ταχυτήτων, ανάλογα συνδεδεμένες και με τις αποκλίσεις αυτές που θα προκύψουν. Για να μην κλείσει μια σχολική μονάδα, είναι αναγκασμένη να καταφύγει σε χορηγίες, με αποτέλεσμα ο ιδιωτικός τομέας να εισχωρεί ανενόχλητος στην εκπαίδευση, στην δωρεάν και δημόσια Παιδεία, που σύσσωμο το πανεκπαιδευτικό σώμα, κάθε βαθμίδας, ειδικότητας, πόλης κλπ. έχει υπερασπιστεί με τους αγώνες του επί σειρά ετών.

Αθροίζοντας αυτές τις αγωνιώδεις προσπάθειες αυτής της πολιτικής κατεύθυνσης εν γένει, με την υγειονομική συμπεριφορά των εκπροσώπων της εν μέσω πανδημίας και πιο συγκεκριμένα, με τον ολικό κατακερματισμό κάθε προσπάθειας αυτοπροστασίας, κάθε δυνατότητας συλλογικής προστασίας, δημιουργώντας τμήματα των 27 τουλάχιστον ατόμων, καλλιεργώντας έτσι και την υποβάθμιση του δημόσιου σχολείου σε μεγαλύτερο βάθος και μεγαλύτερο εύρος, καταλήγουμε σε ένα σαφές αλλά πολύ δυναμικό συμπέρασμα, ένα συμπέρασμα που κρύβει τη δύναμη ενός ολόκληρου κοινωνικού φορέα. Αυτό το εκπαιδευτικό σύστημα, που ανακόπτει και τσακίζει τα όνειρα και τις ελπίδες νέων παιδιών, αυτό το εκπαιδευτικό σύστημα που συνεχίζει να εξυπηρετεί τα συμφέροντα μίας μειοψηφίας αστών, που συνεχίζει να γίνεται μία κιμαδομηχανή της σκέψης και του ορίζοντα, σε αυτό το εκπαιδευτικό δεν πρέπει να παλέψουμε απλά για έναν μερικό μετασχηματισμό του, αλλά για την ολική ανατροπή του, την καταστροφή του και την εγκαθίδρυση μίας εκπαιδευτικής λειτουργίας, που θα αντανάκλα τα δικά μας όνειρα, τον δικό μας ελεύθερο κόσμο.

Αυτό προσπαθήσαμε και εκείνες τις μέρες που μάθαμε για τις επικείμενες συγχωνεύσεις τμημάτων. Άμεσες προσπάθειες, κείμενα, καταλήψεις, συμμετοχή σε διαδηλώσεις, παρεμβάσεις, ένας γενικότερος αναβρασμός, μία συνεχής προσπάθεια να παρέμβουμε στον ρου των γεγονότων. Ένας όμορφος αγώνας, που όμως έπασχε από την απουσία συντονισμού και ενημέρωσης, από την απουσία οργάνωσης των μαθητών από τις πρωτοβάθμιες δομές τους, ως και την απουσία ανοιχτών μαθητικών συνελεύσεων και συζητήσεων. Όμως παρά την σύντομη και ασταθή του κοινωνική ύπαρξη, κατόρθωσε σημαντικά βήματα και ακόμα και στην αποτυχία του είναι ένας οδηγός για τις μελλοντικές μαθητικές πράξεις και για τις μαχητικές συλλογικές ενέργειες, που εμείς, ως μαθητές, καλούμαστε να θέσουμε, να θεωρήσουμε και να συζητήσουμε άμεσα, καθώς η εκπαίδευση ασφυκτιά και ζητά βοήθεια από τα παιδιά της. Από Εμάς.

Νικόλας Γ.
Μαθητής

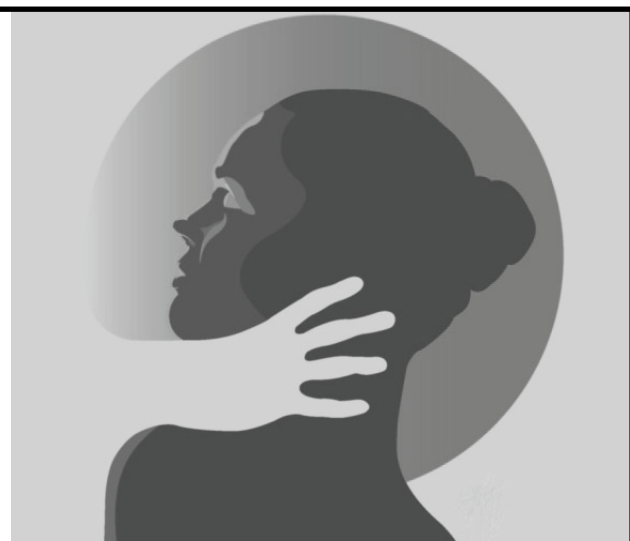
Οι μαθητές του 7ου λυκείου Πάτρας στη διαδήλωση ενάντια στις συγχωνεύσεις τμημάτων

Ποτέ καμία μόνη...

25η Νοέμβρη: Μέρα αγώνα ενάντια στην έμφυλη βία

Πάνε 9 μήνες τώρα και μετράμε τουλάχιστον 13 επίσημα ανακοινωμένες γυναικοκτονίες στην χώρα. Πόσες άλλες άραγε συμβαίνουν καθημερινά και δεν γνωστοποιούνται; Πόσες άλλες συμβαίνουν σε όλον τον κόσμο; Σύμφωνα με επίσημες έρευνες μάλιστα, 137 γυναίκες δολοφονούνται καθημερινά στον πλανήτη από τον σύντροφό τους ή από κάποιον συγγενή τους. Ήδη μάθαμε μόλις λίγες μέρες πριν για μια γυναίκα που κατακρεουργήθηκε στην Τουρκία από άνδρα με σπαθί σμουράι. Και πόσες άλλες ειδικά στην εν λόγω γειτονική χώρα αλλά και σε τόσες χώρες ακόμα. Μα δεν είναι μόνο οι δολοφονημένες, είναι και εκείνες που κακοποιήθηκαν, εκείνες που βιάστηκαν, που εκπορνεύτηκαν, που καταπιέστηκαν... Είναι όλες αυτές που κουβαλάνε σημάδια, στο σώμα και στην ψυχή.

Για όλες ετούτες τις γυναίκες της τάξης μας, για εμάς τις ίδιες στην τελική παλεύουμε με πάθος και πείσμα. Για όλες εμάς λοιπόν, που κάθε μέρα βιώνουμε την έμφυλη βία, μία βία που γεννιέται και θρέφεται διαρκώς από το πατριαρχικό και καπιταλιστικό σύστημα, δεν γίνεται ούτε στιγμή να σωπάσουμε. Δεν γίνεται να μην αντισταθούμε στο θηρίο που μας καταπιέζει, που μας αποκλείει από την ίδια την ζωή. Δεν γίνεται να μην συγκρουστούμε με τους νόμους και τις επιταγές των από τα πάνω, των άμεσα συνυφασμένων με το καπιταλιστικό σύστημα, των κυρίαρχων. Πλάι πλάι, με όλες τις γυναίκες που αγωνίζονται σε όλον τον κόσμο. Από τις γυναίκες Ζαπατίστας στα βουνά του νοτιανατολικού Μεξικού έως τις Κούρδες αντάρτισσες και την επαναστατημένη Rojava να ενώσουμε τις μαχητικές μας φωνές. Και δεν υπάρχει αλλού εκείνος ο χώρος που θα αγκαλιάσει περισσότερο τις φωνές

μας, από τον ίδιο τον δρόμο. Από την πορεία της 25ης Νοέμβρη και εκείνη της 8ης Μάρτη, μέχρι όλες τις αυθόρμητες συγκεντρώσεις και διαδηλώσεις για κάθε γυναίκα που δολοφονείται ή κακοποιείται, στο δρόμο φωνάζουμε ασταμάτητα πως δεν θα βρίσκεται ποτέ «καμία μόνη» απέναντι στην πατριαρχική βία.

Θένια Π.

Στον καιρό των δολοφόνων να μην συνηθίσουμε τον θάνατο...

Το βράδυ της Παρασκευής 22 Οκτώβρη, οι ένστολοι δολοφόνοι

της ΕΛΑΣ εκτελούν εν ψυχρώ τον 18χρονο Ρομά, Νίκο Σαμπάνη. Αδειάζουν επάνω στο κορμί εκείνου και του επίσης άοπλου φίλου του, που επέζησε, τουλάχιστον 4 γεμιστήρες των υπηρεσιακών τους όπλων. Πιο συγκεκριμένα οι μπάτσοι της ομάδας ΔΙΑΣ της Δυτικής Αττικής, στις 22/10 καταδίωξαν από το Ρέντη μέχρι το Πέραμα τρεις νεαρούς Τσιγγάνους οι οποίοι δεν σταμάτησαν για αστυνομικό έλεγχο, όπως τους ζητήθηκε. Στην προσπάθειά τους να ξεφύγουν από το ανθρωποκυνηγτό που εξαπέλυσαν τα ένστολα τσιράκια του κράτους εναντίον τους εγκλωβίστηκαν σε σημείο της οδού Ελπίδος στο Πέραμα. Τότε οι μπάτσοι της ομάδας ΔΙΑΣ με πρόφαση την άμυνα απέναντι στον τεράστιο κίνδυνο μιας παρέας όπλων νέων πυροβόλησαν 38 φορές με αποτέλεσμα να στερήσουν την ζωή από τον 18χρονο Νίκο Σαμπάνη, πατέρα 2 παιδιών. Η αιτία; Ένα κλεμμένο αυτοκίνητο. Μια ολάκερη ζωή για ένα ανούσιο υλικό αγαθό.

Μιλάμε για μια περίοδο που η αστυνομική αυθαιρε-

σία, η βία της καταστολής στους δρόμους και τις πλατείες ολοένα και εντείνεται. Δακρυγόνα, μελανιές από γκλομπ, ευθύβολες κρότου λάμψης, σπασμένα κεφάλια, χέρια, κομμένες ανάσες από πατημένα κορμιά στον δρόμο. Είναι λοιπόν ολοφάνερο πως τόσο τον καιρό ο αέρας μυρίζει θάνατο από την

πλευρά του κράτους και της αστυνομίας, και να που τελικά φτάσαμε για ακόμη μια φορά στο σημείο να μιλάμε για νεκρό από αστυνομικά πυρά.

Όμως ο κρατικός μηχανισμός μέσα από τα ΜΜΕ και τις μετέπειτα ανακοινώσεις της ΕΛΑΣ επιχείρησε ξανά να ξεπλύνει το αίμα του νεκρού Ρομά από τα χέρια των μπάτσων εκτελεστών του. Ξεκίνησε απευθείας έτσι μια διαδικασία συγκάλυψης των 7 δολοφόνων. Δημιουργήθηκε στα δημοσιογραφικά πάνελ, ένα κλίμα δικαιολόγησης των δολοφονικών πυρών, αφού οι 3 νεαροί παρουσιάστηκαν ως «σεσημασμένοι επικίνδυνοι εγκληματίες» με έμφαση στην τσιγγάνικη ταυτότητά τους, η οποία σχολιάστηκε αναλόγως, ενισχύοντας την εδώ και χρόνια ρατσιστική αντιμετώπιση του κράτους απέναντι στους Ρομά. Κι όλα αυτά λες και η ζωή ενός τσιγγάνου, ενός ληστή έστω, αξίζει να αφαιρεθεί με το «έτσι θέλω» ορισμένων φασιστοειδών. Τέλος με το ψέμα πως τραυματίστηκαν οι 7 αστυνομικοί ντύθηκε ακόμα πιο περίτεχνα η δολοφονία με την

πρόφαση της άμυνας, κάτι το οποίο όμως διαψεύδουν οι καταγεγραμμένες συνομιλίες από τους ασυρμάτους των ίδιων των δολοφόνων-μπάτσων.

Ας μην εστιάζουμε, παρόλα αυτά, μονάχα στους 7 φυσικούς αυτουργούς αυτής της στυγνής δολοφονίας, γιατί πίσω από τα πόνια κρύβεται πάντα εκείνος που τα κινεί και αυτός δεν είναι άλλος από το ίδιο το κράτος. Εδώ και καιρό οι φασιστικές κρατικές συμμορίες φέρνουν βόλτες στα στενά, βρίσκονται σε κάθε γωνία, χτυπούν, καταδιώκουν και να που τελικά δολοφονούν ξανά. Μα όλα αυτά γίνονται με την συναίνεση και την δημόσια αποδοχή από τους επίσημους εκπαιδευτές της εξουσίας. Χαρακτηριστικό είναι πως ο ίδιος ο υπουργός δημόσιας τάξης Τ. Θεοδωρικάκος επιβράβευσε τους μπάτσους με την επίσκεψή του στο «κρατητήριο» για την ψυχραιμία και τον επαγγελματισμό τους, ο Άδωνις Γεωργιάδης από την άλλη, αντιπρόεδρος της κυβέρνησης, δήλωσε πως η ελληνική αστυνομία έδρασε πολύ σωστά, ενώ η αστική δικαιοσύνη έδειξε ακόμα μια φορά πως διενεργεί πλήρως εναρμονισμένη με τις κρατικές επιταγές, αφού την Τετάρτη 27/10 ήταν ομόφωνη η απόφαση εισαγγελείας και ανακριτή μετά την απολογία των 7 δολοφόνων ώστε να αφεθούν ελεύθεροι χωρίς περιοριστικούς όρους.

Σήμερα λοιπόν, είναι πιο επιτακτικό από ποτέ, να μην συνηθίσουμε τον θάνατο γιατί τόσο καιρό ζούμε στην εποχή των νεκρών. Στην εποχή των νεκρών από την εγκληματική διαχείριση της πανδημίας, στην εποχή των νεκρών προσφύγων και μεταναστών, στην εποχή των νεκρών εργατών, των νεκρών γυναικών. Πολλές φορές έχουμε πει πως το κράτος και ο καπιταλισμός ορθώνουν και θρέφουν διαρκώς έναν κόσμο γεμάτο θάνατο για όλους εμάς, όλους εμάς που ανήκουμε στην τάξη των καταπιεσμένων. Οφείλουμε να αντισταθούμε σε αυτόν τον σάπιο κόσμο, στον ζόφο και την καταπίεση, οφείλουμε να ξεσηκωθούμε. Στον καιρό των δολοφόνων, να προτάξουμε ξανά την ζωή. Να οργανωθούμε και να περάσουμε επάνω από τον κόσμο τους. Να οργανωθούμε και να φτιάξουμε τον δικό μας ελεύθερο κόσμο, ποτισμένο με θέληση για ζωή.

Θένια Π.

Πανδημία ώρα μηδέν

Να μην γίνει η απώλεια της ανθρώπινης ζωής συνήθειά μας

Η τραγική επιδείνωση της πανδημίας τις τελευταίες εβδομάδες καθιστά σε όλους σαφές ότι η θανατοπολιτική που εφαρμόζει το κράτος εδώ και τουλάχιστον ενάμισι χρόνο στο πεδίο της υγείας δεν έχει τέλος. Μετράμε καθημερινά δεκάδες νεκρούς. Οι συνολικοί θάνατοι στη χώρα μας είναι σχεδόν 17.000. Οι ΜΕΘ είναι ασφυκτικά γεμάτες και οι ασθενείς διασωληνώνονται σε ράντζα στους διαδρόμους, ενώ την ίδια στιγμή χιλιάδες ασθενείς περιμένουν μήνες ολόκληρους για να μπουν στο χειρουργείο. Μέσα σε αυτή την κατάσταση που επικρατεί, οι διάφοροι κυβερνητικοί αξιωματούχοι εμπαίζουν ολόκληρη την κοινωνία και προσπαθούν να μας πείσουν πως «όλα βαίνουν καλώς» και ότι η κατάσταση βρίσκεται υπό έλεγχο.

Βρισκόμαστε σε ένα σημείο όπου ο θάνατος τείνει να μας γίνει συνήθεια. Οι εικόνες των εξουθενωμένων υγειονομικών που αγωνίζονται για τα αυτονόητα αποτελεί σήμερα μια κανονικότητα. Η ηγεσία του Υπουργείου Υγείας αλλά και το σύνολο των υπουργών έχουν το θράσος να προσπαθούν να διαψεύσουν με κάθε τρόπο τους υγειονομικούς και τις ενώσεις τους οι οποίοι περιγράφουν την αλήθεια, την οποία γνωρίζουν καλύτερα από όλους. Ακόμα και την ύστατη στιγμή, εν μέσω ενός τέταρτου κύματος από το οποίο πλήττεται για ακόμα μια φορά η κοινω-

νική βάση, το κράτος όχι απλά δεν προχωράει σε ουσιαστικά μέτρα αναχαίτισης της πανδημίας, όχι απλά δεν ενισχύει τη δημόσια υγεία, αλλά αντίθετα δείχνει έναν εγκληματικό κυνισμό και προχωράει σε ρυθμίσεις που στοχεύουν στην ιδιωτικοποίηση του Ε.Σ.Υ και στην πλήρη μετατροπή της υγείας σε εμπόρευμα. Οι εικόνες από τα μέσα μεταφοράς, από τα πανεπιστήμια και τους χώρους εργασίας, όπου φοιτητές και εργαζόμενοι είναι αναγκασμένοι να στοιβάζονται θέτοντας σε κίνδυνο την υγεία και τη ζωή τους, φανερώνουν τις πραγματικές διαθέσεις και την αδιαφορία των κυρίαρχων για την προστασία της ζωής.

Κράτος και αφεντικά αποτελούν αχτύπητο δίδυμο. Αφού έχουν συνεργαστεί τα προηγούμενα χρόνια για την πλήρη απαξίωση της δημόσιας υγείας, συνεργάζονται και σήμερα προκειμένου να αποκομίσουν από την πανδημία το μέγιστο δυνατό όφελος σε βάρος της κοινωνικής πλειοψηφίας. Ο μεγάλος χαμένος, φυσικά, δεν είναι άλλος από όσους ανήκουν στα κατώτερα κοινωνικά στρώματα. Αυτοί είναι που αναγκάζονται να εκτίθενται περισσότερο σε συνθήκες συνωστισμού, αυτοί είναι που στηρίζονται για την επιβίωσή τους στο δημόσιο νοσοκομείο, αυτοί είναι που πεθαίνουν για να πλουτίσουν οι πολιτικές και οικονομικές ελίτ.

Βρισκόμαστε σε μια οριακή συνθήκη. Είτε θα συνεχίσουμε να παρακολουθούμε τους ανθρώπους της

τάξης μας αλλά και ευρύτερα κοινωνικά κομμάτια να χάνουν τη ζωή τους κάθε μέρα, θα συνηθίσουμε δηλαδή τον θάνατο, είτε θα βγούμε στους δρόμους και θα αγωνιστούμε για να προτάξουμε τη ζωή. Σε μια στιγμή που τα κρούσματα και οι θάνατοι σπάνε το ένα ρεκόρ μετά το άλλο, είναι πιο επιτακτικό από ποτέ να δημιουργήσουμε ένα πλατύ, επαναστατικό μέτωπο το οποίο δεν θα παλεύει μόνο για την ενίσχυση της δημόσιας υγείας, αν και αυτό είναι προφανές πως θα πρέπει να αποτελεί βασική του αιχμή. Θα πρέπει να πηγαίνει ένα βήμα παραπέρα και να μιλάει για την ανάγκη που έχουν οι καταπιεσμένοι να οργανωθούν για να αντιπαλέψουν την επίθεση που δέχονται. Ο αγώνας για την προστασία της ανθρώπινης ζωής περνάει, και αυτό αναδεικνύεται περίτρανα σήμερα, μέσα από τον αγώνα για τη συνολική ανατροπή του υπάρχοντος απάνθρωπου συστήματος. Όταν το κράτος και τα αφεντικά προτάσσουν τον θάνατο εμείς θα πρέπει να αγωνιζόμαστε για τη ζωή. Όταν μιλάνε για την «ατομική ευθύνη» εμείς θα πρέπει να μιλάμε για τον συλλογικό αγώνα και την κοινωνική αλληλεγγύη. Όταν, προσπαθούν να μας πείσουν πως τίποτα δεν αλλάζει, εμείς οφείλουμε να τους δείξουμε πως μπορούμε να κερδίσουμε τα πάντα μέσα από τους αγώνες μας.

Ανδρέας Κ.

«Το ατσάλι δένεται στη μεγάλη φωτιά και στο δυνατό ψύχος. Τότε γίνεται δυνατό και τίποτα δε φοβάται. Έτσι ατσαλώθηκε και η δική μας γενιά και έμαθε να μην παραδίνεται...»

Κοινή ανακοίνωση της Ταξικής Αντεπίθεσης (Αθήνα, Θεσσαλονίκη), του Πέλοτο (Ξάνθη), της Κατάληψης Παλιού Νεκροτομείου (Αλεξ/πολη) και του δυσήνιου ίππου (Πάτρα) για την εργατική δολοφονία του Δημήτρη Δαγκλή και το νικηφόρο απεργιακό αγώνα στην Cosco.

Ο τραγικός θάνατος του 45χρονου λιμενεργάτη της COSCO Δημήτρη Δαγκλή πάνω στη βάρδια του, και όχι ενώ είχε σχολάσει όπως αρχικά επικαλέστηκε η διοίκηση της εταιρείας, ήρθε να προσθέσει μια ακόμα εργατική δολοφονία στη μαύρη λίστα των 113 εργατών που δεν επέστρεψαν στο σπίτι τους μετά το μεροκάματο από το 2016.

Ένας ακόμα θάνατος που κάνει ξεκάθαρο με τον πιο αδυσώπητο τρόπο πως η καπιταλιστική κερδοφορία και η ανάπτυξη δεν μπορεί παρά να βασίζονται στην εντατικοποίηση, την απουσία μέτρων προστασίας και τελικά την εξόντωση των εργαζομένων. Συγκεκριμένα για το λιμάνι της COSCO, την «ναυαρχίδα των εγχώριων ιδιωτικοποιήσεων και επωφελών επενδύσεων» όπως συνηθίζεται να αποκαλείται από το εγχώριο πολιτικό προσωπικό του κεφαλαίου, οι συνθήκες εργασίας αποτυπώνουν με απόλυτη ακρίβεια τις προϋποθέσεις άντλησης της υπερ-κερδοφορίας που παρουσιάζει η επιχείρηση. Ενδεικτικό είναι το γεγονός πως η COSCO ανακοίνωσε κέρδη ύψους 5,7 δις για το πρώτο εξάμηνο του 2021 (αυξημένα κατά 40 φορές σε σχέση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο).

Την ίδια στιγμή λοιπόν που η εταιρία συσσωρεύει κέρδη και επεκτείνεται, οι εργαζόμενοι υπόκεινται στις απανωτές και υποστελεχωμένες βάρδιες σε πόστα υψηλού κινδύνου, τα ελαστικά ωράρια με «κόντρα βάρδιες» και τους χαμηλούς μισθούς, αλλά και την άρνηση τήρησης των βασικών μέτρων προστασίας με την πρόχειρη συντήρηση των μηχανημάτων, η οποία και στοίχισε τη ζωή του Δημήτρη Δαγκλή. [...]

Η επταήμερη νικηφόρα απεργία στην COSCO ως απάντηση στο θάνατο του Δημήτρη Δαγκλή έκανε το φόβο να αλλάξει στρατόπεδο. Η απεργία τους αρχικά συνάντησε την αδιαλλαξία της κυβέρνησης και των υπευθύνων της COSCO. [...] Οι απεργοί δεν οπισθοχώρησαν με την καθολική και πρωτοφανή αλληλεγγύη και συμπάρασταση του ταξικού κινήματος με συγκεντρώσεις, πορείες, οργάνωση συσσιτίων για τους απεργούς και περιφρουρήσεις να στέλνουν μήνυμα ενότητας, ετοιμότητας και αταλάντευτης συνέχισης της απεργίας μέχρι την δικαίωση του αγώνα.

Η αναδίπλωση της COSCO και η ικανοποίηση των αιτημάτων των απεργών προήλθε τόσο από το μαζικό κύμα ταξικής αλληλεγγύης και κοινωνικής νομιμοποίησης της απεργίας όσο κυρίως από το σαμποτάζ στην κερδοφορία και την απώλεια εκατομμυρίων ευρώ από την ακινησία στο λιμάνι. Εκατομμυρίων που παράγουν οι ίδιοι οι εργάτες με τον κόπο, τον ιδρώτα και τελικά με το αίμα τους. Έτσι, ο κίνδυνος τόσο μιας ανεπανόρθωτης έκθεσης της κυβέρνησης από τις εικόνες συνωστισμού των πλοίων στο λιμάνι όσο και του μπλοκαρίσματος του υδάτινου εμπορικού διαδρόμου της COSCO με συνέπεια την απώλεια κερδοφορίας, οδήγησαν σε αναζήτηση άμεσης λύσης με όρους άτακτης υποχώρησης.

Η νίκη της απεργίας στην COSCO, είναι μια νίκη όλων των εργαζομένων. Ενάντια στις απανταχού διακηρύξεις για το περίφημο «τέλος της ιστορίας», το τέλος της εργατικής τάξης και των αγώνων της, είναι η ίδια η πραγματικότητα και οι αντιθέσεις της, ειδικότερα μέσα στο σημερινό περιβάλλον της αδιάκοπης και συνεχώς εντεινόμενης συνολικής κρίσης του συστήματος (υγειονομική, περιβαλλοντική, οικονομική), η οποία και παράγει τις αρνήσεις της. Μέσα σε πρωτόγνωρα αντίξοες συνθήκες, μέσα στην ανελέητη και πολυεπίπεδη επίθεση στην τάξη μας, η οποία παραμένει πολιτικά και οργανωτικά απροετοίμαστη, η εμπειρία του αγώνα στην COSCO αποτέλεσε ένα βήμα ταξικής ωρίμανσης και αυτοπεποίθησης ενάντια στην ηττοπάθεια, την εξατομίκευση και την μεμψιμοιρία. [...]

Η νίκη στην COSCO δεν ήρθε μόνη της. Είχε προηγηθεί ο μεγαλειώδης νικηφόρος αγώνας των εργαζομένων ενός άλλου μεγάλου πολυεθνικού μονοπωλίου όπως αυτό της e-food, μετά την απόπειρα εκβιασμού 115 εργαζομένων να μετατραπούν σε «ελεύθεροι επαγγελματίες» ή να απολυθούν. Η άμεση κινητοποίηση και η ενότητα των ταξικών σωματείων του κλάδου με τα «κόκκινα γιλέκα» να πλημμυρίζουν τις πόλεις της χώρας με μαζικές μοτοπορείες εισπράττοντας τη διάχυτη κοινωνική αλληλεγγύη στον αγώνα τους και το μαζικό μποϊκοτάζ στην εφαρμογή της εταιρείας, είναι αυτή που παρέδωσε τη σκυτάλη στο νικηφόρο αγώνα των λιμενεργατών στο Πέραμα. Αντίστοιχα, οι πορείες και οι σφιγμένες γροθιές των συναδέλφων του πάνω

από το σημείο που σκοτώθηκε ο 47χρονος διανομέας της WOLTστη Θεσσαλονίκη, η 24ωρη απεργία των οικοδόμων στην Πάτρα ως απάντηση στο εργατικό ατύχημα 36χρονου συναδέλφου τους, η 24ωρη απεργία των εργαζομένων στα PRAKTIKER στις 6 Νοέμβρη με αίτημα την υπογραφή Επιχειρησιακής Συλλογικής Σύμβασης και την ανάκληση της απόλυσης συνδικαλιστή συνάδερφου τους, οι αγώνες των εκπαιδευτικών, των υγειονομικών, των φοιτητών και των μαθητών, δείχνουν το δρόμο σε ένα νέο καρέ της ταξικής πάλης που διαμορφώνεται με όρους ταξικής- προλεταριακής συνείδησης, οργάνωσης και διεκδίκησης.

Αντίστοιχα σε διεθνές επίπεδο, οι εργάτες της GKN και η τεράστια διαδήλωση τουλάχιστον 25.000 εργατών και νέων που πλημμύρισε τους δρόμους της Φλωρεντίας τον περασμένο Οκτώβρη, η απεργία 2500 εργατών στην AMAZON της Γερμανίας, οι μαζικές απεργίες (πάνω από 100.000 απεργοί) στην Αμερική σε διάφορους κλάδους (βιομηχανία γεωργικών μηχανημάτων, υγειονομικοί, ανθρακωρύχοι, εργαζόμενοι στον κινηματογράφο), σκιαγραφούν την διαφαινόμενη επανάκτηση της από δεκαετιών χαμένης μαζικής ταξικής-συνδικαλιστικής συνείδησης των εργαζομένων και της οργάνωσης τους απέναντι στην καταιγιστική αναδιάρθρωση-υποτίμηση της εργασίας που επιβάλλεται στο όνομα της ανάπτυξης της κερδοφορίας του κεφαλαίου και την έξοδο του από την κρίση. Και είναι αυτή η συνείδηση -και μόνο αυτή- που μπορεί να ανακόψει την σαρωτική-αντεργατική επέλαση του κεφαλαίου και να βάλει τις βάσεις για την οργανωμένη υπεράσπιση των ταξικών μας συμφερόντων και την μετατροπή της τρέχουσας παγκόσμιας καπιταλιστικής κρίσης από οδοστρωτήρα κεκτημένων και δικαιωμάτων σε πεδίο ανάπτυξης των εργατικών διεκδικήσεων και αγώνων. Σε πεδίο ολομέτωπου ταξικού πολέμου. Από τις σπικωμένες γροθιές των εργατών στις προβλήτες, τις αποθήκες και τους δρόμους σε όλα τα μήκη και τα πλάτη της γης στέλνεται σινιάλο διεθνιστικής-εργατικής αντίστασης με μια ελπίδα και ένα σύνθημα: ΤΑΞΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ-ΟΡΓΑΝΩΣΗ-ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ

ΘΕΜΑ: Η ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΑ ΣΥΝΔΙΚΑΤΑ

Σαο Πάολο, 1918: η απεργία των εργατών, με έντονη συμμετοχή αναρχικών και ελευθεριακών κομμουνιστών, ανατρέπει την εξουσία των ισχυρών και εγκαθιδρύει τα εργατικά συμβούλια

Οκτώ ώρες για δουλειά,
Οκτώ ώρες για ανάπαυση,
Οκτώ ώρες για ό,τι θέλουμε.
Σύνθημα των εργατών της Πρωτομαγιάς
στο Σικάγο του 1886

«Συνεπώς, στην πράξη είναι δύσκολο να αποφύγει κανείς να αναγνωρίσει την αναγκαιότητα των ειδικών πολιτικών οργανώσεων ως συμπληρώματα των μαζικών οργανώσεων – δηλαδή, την αναγκαιότητα του οργανωτικού δεισμού: της θέσης ότι οι μαζικές οργανώσεις, όπως είναι τα σωματεία, πρέπει να συμπληρώνονται από μια ειδική αναρχική ή συνδικαλιστική πολιτική οργάνωση αν θέλουν να είναι επαναστατικές. Όπως υποστηρίζει η Πλατφόρμα, “αν τα σωματεία δεν βρίσκουν υποστήριξη στην αναρχική θεώρηση την κατάλληλη στιγμή θα στραφούν, είτε μας αρέσει είτε όχι, στην ιδεολογία ενός πολιτικού κρατικιστικού κόμματος”»

ΜαύρηΦλόγα,
των Lucien van der Walt
και Michael Schmidt

Η εξέλιξη των συνδικάτων και η συμμετοχή των ελευθεριακών κομμουνιστών σε αυτά

Στα 150 και πλέον χρόνια του ο ελευθεριακός κομμουνισμός έχει κοινή πορεία με τον συνδικαλισμό, τουλάχιστον στις χώρες όπου αυτός άκμασε. Η αλληλοσυμπληρούμενη σχέση τους αποκρυσταλλώνεται στο οργανωτικό μοντέλο του οργανωτικού δεισμού, όπως αυτό εφαρμόζονταν από τον Μπακούνιν και τους πρώτους αναρχικούς και όπως διαμορφώθηκε από τον Ζορζ Φοντενί, με το Μανιφέστο του Ελευθεριακού Κομμουνισμού το 1953 και την Αναρχική Ομοσπονδία Ουρουγουάης (FAU) το 1956. Έτσι, οι Μιχαήλ Μπακούνιν, Τζέιμς Γκιγιάμ, Κάρλο Καφίερο, Τζουζέπε Φανέλι κ.ά, εκτός του ότι ήταν μέλη της Διεθνούς Συμμαχίας για τη Σοσιαλιστική Δημοκρατία, συμμετείχαν και στη Διεθνή Ένωση Εργαζομένων. Τα παραρτήματα της Διεθνούς στα οποία συμμετείχαν οι ελευθεριακοί ήταν από τα πιο δραστήρια. Άλλωστε, ας έχουμε κατά νου πως ο Φανέλι ήταν αυτός που οργάνωσε τα παραρτήματα στην Ισπανία το 1868 και που, φυσικά, έφερε και τον αναρχισμό στη Ιβηρική. Δεκαετίες, λοιπόν, πριν την Ισπανική επανάσταση, η συμμετοχή των αναρχικών στα συνδικάτα ήταν αυτονόητη και αυτό είχε ως αποτέλεσμα την οργανική και πολιτική

σύνδεση της Αναρχικής Ομοσπονδίας Ιβηρικής (FAI) με την Εθνική Συνομοσπονδία Εργασίας (CNT). Ακόμα και το 1937, όταν η βάση των CNT/FAI είχε χάσει την εμπιστοσύνη της στην ηγεσία, η οργάνωση «Οι Φίλοι του Ντουρούτι», που δημιουργήθηκε ως απάντηση στις ρεφορμιστικές πολιτικές της ηγεσίας, είχε ως προϋπόθεση για να γίνει κάποιος μέλος της οργάνωσης να είναι απαραίτητως εγγεγραμμένος στη Συνομοσπονδία. Νωρίτερα έχουμε τους Νέστορ Μαχνό, Πιότρ Αρσινόφ και άλλα μέλη της ομάδας «Ντιέλο Τρούντα», να συμμετέχουν επίσης στα συνδικάτα των περιοχών τους ή να κάνουν αντίστοιχη δουλειά σε αγροτικούς πληθυσμούς και, ως εκ τούτου, στο ξέσπασμα της Οκτωβριανής Επανάστασης η συμμετοχή των ελευθεριακών στις πολιτοφυλακές της Ουκρανίας ήταν μαζικότερη. Ακόμα και στην αμερικανική ήπειρο ένας εκ των εκφραστών του ελευθεριακού κομμουνισμού στο Μεξικό, ο Ρικάρντο Φλόρες Μαγόν, ήταν μέλος των Βιομηχανικών Εργατών του Κόσμου (IWW) και μαζί με τους αδελφούς του, Ενρίκε και Χεσούς Φλόρες Μαγόν, ήταν από τους ιδρυτές του Ελευθεριακού Κόμματος Μεξικού (PLM) που ηγήθηκε της επανάστασης ενάντια στον δικτάτορα Πορφύριο Ντίαζ.

Ο Συνδικαλισμός από την άλλη στη σύγχρονη μορφή του εμφανίστηκε στη Γαλλία με τη Γενική Συνομοσπονδία Εργασίας (CGT), η οποία από την ίδρυσή της το 1895 έως και το 1914 βρισκόταν υπό την επιρροή των ελευθεριακών κομμουνιστών, όπως του Εμίλ Πουζ που διτέλεσε και αναπληρωτής γραμματέας για μια επταετία, αλλά και του Ευγένιου Βαρλίν, μέλους της Διεθνούς κομμουνάρου και εκ των ιδρυτών της Παρισινής Ομοσπονδίας Εργατικών Ενώσεων- προπομπού της CGT. Παρόμοια και η ιστορία της Περιφερειακής Εργατικής Ομοσπονδίας Αργεντινής (FORA). Διαφορετική πορεία έχει η Ιταλική Συνδικαλιστική Ένωση (USI), που συνδέθηκε με την Αναρχική Ομοσπονδία Ιταλίας (FAI), η οποία αν και έχει επιβιώσει ως τις μέρες μας, σίγουρα δεν έχει τη μαζικότητα και τη δύναμη που είχε κατά τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο ή κατά τη διάρκεια της δικτατορίας του Μουσολίνι. Φυσικά από την «επιγραμματική» αυτή αναφορά δεν μπορεί να λείπει η περίπτωση της Ισπανίας. Οι ισπανικός συνδικαλισμός μακροχρόνιως, αν σκεφτούμε πως οι πρώτες εργατικές ενώσεις σχηματίστηκαν το 1868, με τον ερχομό του Φανέλι (το ισπανικό τμήμα της Διεθνούς ιδρύθηκε επίσημα το 1870), με την πρώτη ομοσπονδία, την καταλανική Solidaridad Obrera,

να δημιουργείται περίπου 40 χρόνια αργότερα, το 1907, έχοντας ως άμεσο στόχο την αναδιοργάνωση των καταλανικών συνδικάτων. Τρία χρόνια αργότερα, το 1910, ιδρύεται η CNT. Κατόπιν, με τη δημιουργία της Αναρχικής Ομοσπονδίας Ιβηρικής (FAI), ο ελευθεριακός κομμουνισμός κατέλαβε ηγεμονική θέση εντός της Συνομοσπονδίας ως κεντρικός εκφραστής των αναρχικών ομάδων. Η συνέχεια γνωστή.

Η εργασιακή δυστοπία και η επίθεση στον συνδικαλισμό

Ερχόμενοι στο σήμερα, τις μέρες που γράφεται αυτό το άρθρο, συμβάντα της επικαιρότητας επιβεβαιώνουν το κατεπείγον της μαζικής συμμετοχής στα συνδικάτα. Οι εργάτες γης στη Μανωλάδα οργανώθηκαν και απαίτησαν τα νόμιμα σε μισθό, ανθρώπινη διαμονή και ανθρώπινα ωράρια. Ένα-δυο εικοσιτετράωρα μετά κήκε ο οικισμός τους. Αυτές τις μέρες, επίσης, η τάξη μας μετράει νεκρούς. Δεκάδες εργατικά δυστυχήματα και εκατοντάδες ατυχήματα συμβαίνουν κάθε χρόνο.

Η εργοδοτική ασυδοσία, η λογική «τα κέρδη πάνω από τις ζωές», η υπερεντατικοποίηση της εργασίας και τα ξεχειλωμένα ωράρια και φυσικά η μαύρη και αδήλωτη εργασία που βιώνουμε οι εργαζόμενοι επί σειράς ετών, πλέον είναι νόμιμα και με τη βούλα με τον Χατζηδάκη να ανοίγει -για ακόμα μία φορά- τις πύλες της δυστοπίας. Του χρόνου την τούρτα, του πλέον ακατάλληλου υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών υποθέσεων, θα κοσμήει -ξεδιάντροπα- η υποθήκη των νεώτερων γενεών στην εργοδοσία, δίπλα στη ΔΕΗ, την Ολυμπιακή, τον ΟΣΕ και τις συντάξεις. Ο νέος νόμος περιλαμβάνει την κατάργηση της κυριακάτικης αργίας για ακόμα περισσότερους εργασιακούς κλάδους, τη μαζική διεύρυνση της τηλεργασίας, με όρους που θολώνουν τα όρια μεταξύ εργασιακού ωραρίου και προσωπικού χρόνου, την ουσιαστική κατάργηση του οκταώρου μέσα από την αύξηση των υπερωριών και της υπερεργασίας, τις οποίες μετά από μια κατά φαντασίαν και επί ίσοις όροις διαπραγμάτευση με τον εργοδότη, ο εργαζόμενος θα τις πληρώνεται σε ρεπό. Σε αυτήν τη νέα κατάσταση ο εργαζόμενος καλείται να τα βγάλει πέρα μόνος του, καθώς αποδυναμώνεται περαιτέρω η Επιθεώρηση Εργασίας, η οποία, άλλωστε, εδώ και χρόνια υπολείπεται, εξαιτίας της υποστελέχωσης και της υποχρηματοδότησης.

Ευθεία επίθεση τόσο στα συνδικάτα όσο και στο δικαί-

ωμα του συνδικαλιζέσθε. Ενώ παραμένει η υποχρέωση ειδοποίησης του εργοδότη για απεργίες και στάσεις εργασίας τουλάχιστον 24 ώρες πριν την πραγματοποίησή τους (4 ημέρες για τις επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας), ο νέος νόμος ορίζει ότι η προειδοποίηση γίνεται πλέον μόνο εγγράφως και επιδίδεται στον εργοδότη με δικαστικό επιμελητή προσπαθώντας έτσι να μετατρέψει τα σωματεία σε γραφειοκρατικούς μηχανισμούς και να τους στερήσει την αμεσότητα στις αποφάσεις. Βάσει τούτου, σύμφωνα με δημοσιεύματα, η διοίκηση της Dport, αντί να κάτσει στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων με την ΕΝΕΔΕΠ, τρέχει στα δικαστήρια, προσπαθώντας να χαρακτηριστεί παράνομη η απεργία λόγω του ότι δεν υπήρξε προειδοποίηση τέσσερις μέρες νωρίτερα από την κήρυξη της (δηλ. της απεργίας για τον θάνατο του Δημήτρη Δαγκλή). Σύμφωνα με καινούργιο νόμο σε περίπτωση που κηρυχτεί παράνομη η απεργία από τα δικαστήρια, δεν επιτρέπεται η κήρυξη απεργίας κατά του ίδιου εργοδότη και την ίδια ημερομηνία από δευτεροβάθμια ή τριτοβάθμια συνδικαλιστική οργάνωση.

Η υποχρέωση διεξαγωγής δημόσιου διαλόγου ενώπιον του Οργανισμού Μεσολάβησης και Διαιτησίας πριν την πραγματοποίηση απεργίας -που πριν ίσχυε σε φορείς, υπηρεσίες, οργανισμούς και επιχειρήσεις δημόσιου χαρακτήρα ή κοινής ωφέλειας- επεκτείνεται στο Δημόσιο, τους ΟΤΑ και τα ΝΠΔΔ (ενώ στους υπόλοιπους φορείς και επιχειρήσεις είναι προαιρετική), γεγονός που ουσιαστικά άρειτο δικαίωμα των δημοσίων υπαλλήλων στην απεργία, κατά τη διάρκεια του διαλόγου.

Ο νέος νόμος εισάγει την έννοια του Προσωπικού Ελάχιστης Εγγυημένης Υπηρεσίας που πρέπει να διατίθεται σε επιχειρήσεις δημόσιου χαρακτήρα ή κοινής ωφέλειας (πέραν του Προσωπικού Ασφαλείας) κατά τη διάρκεια της απεργίας. Οι στοιχειώδεις ανάγκες ορίζονται ως, τουλάχιστον, το 1/3 της συνήθως παρεχόμενης υπηρεσίας, εκτός αν προσδιοριστεί σε χαμηλότερο επίπεδο με κοινή απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού. Η συνδικαλιστική οργάνωση που κήρυξε την απεργία οφείλει να γνωστοποιεί εγγράφως στον εργοδότη, πριν από την έναρξη της απεργίας, τα ονόματα των εργαζομένων που θα παρέχουν τις υπηρεσίες τους ως Προσωπικό Ασφαλείας και, αν απαιτείται, ως Προσωπι-

κό Ελάχιστης Εγγυημένης Υπηρεσίας. Οι κλάδοι που καλούνται να εφαρμόσουν αυτό το μέτρο τοποθετούνται σε όλο το φάσμα της οικονομίας όπως για παράδειγμα στις τηλεπικοινωνίες, τα λιμάνια, τα πετρέλαια, την ενέργεια.

Μια καινοτόμος διάταξη νομιμοποιεί και την απεργοσπασία, αφού το σωματείο υποχρεούται να «προστατεύει» την επιθυμία όσων θέλουν να εργασθούν κατά τη διάρκεια της απεργίας, την προσέλευση και την αποχώρηση των απεργοσπαστών από τον χώρο της εργασίας χωρίς εμπόδιο και ιδίως την χωρίς άσκηση σωματικής ή ψυχολογικής βίας. Σε περίπτωση παραβίασης αυτής της υποχρέωσης, η απεργία μπορεί να διακοπεί με απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου και η υπαίτια παραβίαση της ανωτέρω υποχρέωσης γεννά αστική ευθύνη της συνδικαλιστικής οργάνωσης και των υπαίτιων μελών του διοικητικού της συμβουλίου. Εν κατακλείδι, για είναι σε ισχύ μια απεργία ή μια στάση εργασίας, σύμφωνα με τον νόμο, θα πρέπει να τηρούνται όλα τα παραπάνω. Ας μη ξεχνάμε όμως πως ο δρόμος για την εργασιακή επισφάλεια και ελαστικότητα, καθώς και για τη μετ' εμποδίων συνδικαλιστική δραστηριότητα, είχε στρωθεί από τις προηγούμενες κυβερνήσεις που κατέργησαν τις Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας, ακόμα και από την «αριστερή» κυβέρνηση των ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ, από την οποία προστέθηκαν παραπάνω δυσκολίες στα σωματεία για την κήρυξη μιας απεργίας.

Τι να κάνουμε;

Διαχρονικό ερώτημα που, φαντάζομαι, απασχολεί τους αγωνιστές, ανεξαρτήτως απόχρωσης, και του οποίου η απάντηση δόθηκε όταν αυτοί οργανώθηκαν ταξικά. Η λύση, δηλαδή, ήταν η σύνδεση των πολιτικών κινημάτων με το μαζικό κίνημα. Σε καμιά περίπτωση ο συνδικαλισμός δεν είναι πανάκεια. Χρειάζεται πρώτα και κύρια η πολιτική οργάνωση με αποκρυσταλλωμένες θέσεις και στρατηγικό πλάνο και ξεκάθαρους στόχους. Τα μέλη της οφείλουν να εμπλέκονται στο μαζικό κίνημα, στα συνδικάτα, να είναι ένα με τον κόσμο της εργασίας και να ενεργούν με συνέπεια. Να μην ξεχνάμε όμως πως ο ρόλος των συνδικάτων είναι η υπεράσπιση και η διεκδίκηση δικαιωμάτων για τους πολλούς και όχι μιας χούφτας συντρόφων και αυτό σημαίνει πως ένα συνδικάτο πρέπει να έχει θεσμικό χαρακτήρα και να πραγματοποιεί συνα-

ντήσεις ακόμη και με υπουργούς. Να μην υπάρχει, λοιπόν, ο φόβος ή η αγκύλωση για την ανάληψη ή εκλογή σε θέσεις ευθύνης (π.χ. στο Διοικητικό Συμβούλιο κάποιου σωματείου) κόντρα στη λογική που εξισώνει εκλογές, είτε είναι εθνικές ή δημοτικές είτε αφορούν διαδικασίες συνδικαλιστικών οργάνων και φοιτητικών συλλόγων.

Ο στόχος των αγωνιστών δεν είναι να αποτελούν απλά μια μόνιμη εσωτερική αντιπολίτευση εντός των εργασιακών ενώσεων, αλλά το να αποτελούν παράδειγμα με τη δράση και τη συνέπειά τους. Σε τελική ανάλυση το μαζικό κίνημα είναι η δεξαμενή μελών για τις πολιτικές οργανώσεις υπό την έννοια της συνεχούς τριβής με συναδέλφους οι οποίοι έχουν, τουλάχιστον, το μίνιμουμ της ταξικής συνείδησης και κατά συνέπεια πιο προστοί στις ιδέες μας. Ακόμα και στην τρέχουσα συγκυρία, τα σωματεία είναι αυτά που μπορούν να αποτελέσουν ανάχωμα σε ζητήματα, που έχουν τεθεί από συλλογικότητες και πολιτικές ομάδες, όπως είναι η διαχείριση της πανδημίας και οι ανατιμήσεις, απαιτώντας μέτρα προστασίας για τις λαϊκές τάξεις, αύξηση του κατώτατου μισθού, ποσοστό επί του προϋπολογισμού για την απορρόφηση των ανατιμήσεων σε αγαθά και είδη πρώτης ανάγκης, περισσότερες ΜΕΘ και προσλήψεις υγειονομικών, δωρεάν rapidtests για όλους κ.λπ.

Στα συνδικάτα αποτυπώνεται ανάγλυφα η ουσία του συνθήματος «οργάνωση στη βάση, ενότητα στη δράση». Τι πιο βασικό από τα δικαιώματα των εργαζομένων, των χαμηλόμισθων και των λαϊκών τάξεων, τι πιο ενωτικό από τη συνδικαλιστική δράση και την υπεράσπιση των πολλών; Ας δυναμώσουμε τα σωματεία τώρα που περιορίζονται οι συνδικαλιστικές ελευθερίες, ας συνταχούμε με τον κόσμο της εργασίας τώρα που βιώνουμε τον εργασιακό μεσαίωνα, ας τιμήσουμε τους πολιτικούς μας προγόνους και τους αγώνες τους στο Σικάγο, την Ισπανία, την Αργεντινή και αλλού, ας κάνουμε αισθητή την παρουσία μας στο μαζικό κίνημα, να υπερασπιστούμε και να διεκδικήσουμε για το λαό μαζί με το λαό, όλα όσα μας κλέβουν μέρα με τη μέρα.

Οργάνωση στη βάση και ενότητα στη δράση. Οργάνωση και μαζικοί αγώνες. Έχουμε δικίο και θα νικήσουμε. Για τον ελευθεριακό κομμουνισμό!

Παναγιώτης Γ.

Η εξέγερση του Νοέμβρη

Τα αποσπάσματα που ακολουθούν προέρχονται από το βιβλίο «Νοέμβρης '73: Αυτοί οι αγώνες συνεχίζονται δεν εξαγοράζονται δεν δικαιώθηκαν», ένα σπάνιο συλλογικό έργο που επιχειρεί συγκεντρώνει ντοκουμέντα από την περίοδο 21 Απρίλη 1967 μέχρι και το Πολυτεχνείο του 1980. Η πρώτη έκδοση έγινε το 1983 από την Αυτόνομη Πρωτοβουλία Πολιτών. «Σ' αυτή τη χρονική περίοδο γεννήθηκε και αναπτύχθηκε στην Ελλάδα ένα κίνημα από τα κάτω. Ένα κίνημα των ίδιων των μαζών καθόλου τηλεκατευθυνόμενο, που έκφραζε τους πόθους, την αγωνία, την οργή, τα απωθημένα τους ενάντια σε μια εκμετάλλευση από εχθρούς και «φίλους». Για πρώτη φορά ο κόσμος προσπάθησε μόνος του, για μια μεγάλη περίοδο, να αντιμετωπίσει τα προβλήματά του. Αγωνίστηκε, πάληψε, χτυπήθηκε, συκοφαντήθηκε, δολοφονήθηκε... υποχώρησε. Οι πρωτοβουλίες, οι αγώνες των μαζών δεν χάνονται, ούτε και όταν υποχωρούν. Αυτό είναι μια πολύτιμη αλήθεια απ' όλα αυτά τα χρόνια».

Για να μπορέσει να περιγραφεί η ορμή, η επαναστατικότητα και ο αυθορμητισμός των μαζών στον τελευταίο χρόνο της δικτατορίας, θα σταθούμε στα γεγονότα του Πολυτεχνείου.

Ο κόσμος αποζητούσε μια ευκαιρία. Μια ευκαιρία που θα του επέτρεπε να εκδηλώσει έμπραχτα την αντίθεση του στη δικτατορία και σε όσους τη στήριζαν και προσπαθούσαν να την εξωραϊσουν. Και η ευκαιρία δόθηκε με την κατάληψη του Πολυτεχνείου από μια μικρή ομάδα φοιτητών, στην αρχή. Ο φοιτητικός χώρος ήταν ο μόνος που οι περισσότερες παράνομες οργανώσεις είχαν κύρια τη βάση τους. Εδώ θα πρέπει να τονιστεί ότι οι μορφές οργάνωσης στο φοιτητικό χώρο είχαν τα χαρακτηριστικά της αυτόνομης οργάνωσης, χωρίς όμως αυτά να μπορούν να προωθηθούν ουσιαστικά και σε όλες τις πρακτικές και πολιτικές δυνατότητες τους.

Τόσο τα χαρακτηριστικά του απότομου ξεσπάσματος όσο και η έλλειψη πλατιάς οργάνωσης του λαού μέσα από τις παράνομες οργανώσεις καθώς και η πολλαπλότητα των στόχων που υπήρχε, μαζί με τη βιαιότητα που ακολούθησε, δείχνουν τον αυθόρμητο χαρακτήρα της εξέγερσης, που ξεκινούσε από τη βασική θέση ΚΑΤΩ Η ΧΟΥΝΤΑ.

Αυτό μπορούμε πιο εύκολα να το προσδιορίσουμε και από την ποιότητα των συνθημάτων. Οι μάζες παίρνουν τα μετριοπαθή συνθήματα όπως ΣΥΜΠΑ-ΡΑΣΤΑΣΗ ΛΑΕ και τα μετατρέπουν σύμφωνα με την επιθυμία τους σε ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΛΑΕ.

Θέλοντας να γενικεύσουν την κινητοποίηση πέρα από τα συνηθισμένα όρια βάζουν σαν στόχο τους τη ΓΕΝΙΚΗ ΑΠΕΡΓΙΑ, τη ΓΕΝΙΚΗ ΕΞΕΓΕΡΣΗ.

Η δράση τους αλλά και τα συνθήματα που προηγήθηκαν δείχνουν ότι επιδιώκουν πέρα και μέσα από την προσπάθεια ανατροπής της δικτατορίας να έρθουν δε ολική αντιπαράθεση με το κράτος. Το σύνθημα ΛΑΕ Ή ΤΩΡΑ Ή ΠΟΤΕ ξεπερνά αυτόματα το ΚΑΤΩ Η ΧΟΥΝΤΑ και μαζί με το ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΛΑΕ, ΕΞΩ ΟΙ ΑΜΕΡΙΚΑΝΟΙ, ΚΑΤΩ ΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ, ΕΞΩ ΤΟ ΝΑΤΟ βάζει όλα τα στοιχεία της κοινωνικής ανατροπής. [...] Οι επιθέσεις στα δημόσια κτίρια, τις Τράπεζες, το Υπουργείο Δημ. Τάξης δεν μπορούν να εξηγηθούν με τίποτα άλλο εκτός από τη διάθεση του κόσμου να βάλει έμπραχτα και αποφασιστικά το ζήτημα της κοινωνικής ανατροπής.

Αυτός ο αυθόρμητος αγώνας εμπεριέχει όλα τα στοιχεία του αυτόνομου. Ήταν αυτονομημένος γιατί δεν έκφραζε καμία πολιτική παράταξη ή κάποιο συγκεκριμένο κόμμα. Αγκάλιαζε και ξεπερνούσε

όλες τις πολιτικές αντιλήψεις. Δρούσε χωρίς καθοδήγηση αλλά παρ' όλα αυτά οι πράξεις του έδειχναν τουλάχιστον επιφανειακά τον κοινό στόχο που εκφραζόταν με το ΚΑΤΩ Η ΧΟΥΝΤΑ. Και ενώ δεν υπήρχαν εκείνες οι δυνάμεις που θα μπορούσαν να καθοδηγήσουν έστω και μια ενέργεια, αυτός ο αυθόρμητος και αυτόνομος αγώνας λειτουργούσε σαν σε μια κοινή γραμμή. Χαρακτηριστικό παράδειγμα τα οδοφράγματα γύρω από το Πολυτεχνείο και η υπεράσπισή τους από τους αγωνιστές διαδηλωτές. Όλες οι αυθόρμητες ενέργειες του λαού ξεπερνούσαν κάθε λογική συνδιαλλαγής με το καθεστώς. Και αυτό βρισκόταν σε ριζική αντίθεση με τις διαθέσεις των πολιτικών δυνάμεων, γιατί σ' αυτές, από την αριστερά μέχρι την αστική αντιπολίτευση στη Χούντα, ο κοινός παρονομαστής ήταν η συνδιαλλαγή.

[...]

Η εξέγερση του Νοέμβρη είναι η πιο κραυγαλέα, μαζική, αυθόρμητη και αυτόνομη κινητοποίηση. Όχι πως δεν υπήρχαν στο παρελθόν τέτοιου είδους κινητοποιήσεις. Το μεγαλείο και τη δυναμικότητα του Νοέμβρη δεν μπόρεσε παρόλ' αυτά να την γνωρίσει καμία μέχρι τότε.

Αποτελέσε τη μεγαλύτερη έμπραχτη αμφισβήτηση τόσο του συστήματος όσο και των κομμάτων της

αριστεράς και των οργανώσεών τους. Αντιτάχθηκε σ' αυτά ξεπερνώντας τα στην πράξη με μια τέτοια δύναμη που δεν είχαμε γνωρίσει προηγούμενα.

Παράλληλα με αυτό έβαλε τη σφραγίδα στο άνοιγμα μιας νέας περιόδου, που κύριο χαρακτηριστικό της ήταν η διαδικασία αποσύνθεσης κάθε παραδοσιακού σχήματος. Η σημασία του Νοέμβρη βρίσκεται στο ότι αποτελεί το ΟΡΟΣΗΜΟ ΤΗΣ ΑΥΘΟΡΜΗΤΗΣ ΚΑΙ ΑΥΤΟΝΟΜΗΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΩΝ ΜΑΖΩΝ. Οι κατοπινές κινητοποιήσεις των μαζών το επιβεβαιώνουν.

Εκείνο που οπωσδήποτε παραμένει σημαντικό γεγονός είναι πως οι μάζες ΠΟΥΘΕΝΑ δεν διατύπωσαν το αίτημα για ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ, ούτε έκαναν αναφορά σε αυτό το ζήτημα. Πράγμα που επιβεβαιώνει την κατάσταση που επικρατούσε σ' αυτές. Όμως μια τέτοια κατάσταση είναι επικίνδυνη για τα αστικοκοινοβουλευτικά πλαίσια όπου επιδίωκαν να επαναφέρουν την κοινωνική και πολιτική κατάσταση οι αστοί πολιτικοί αλλά και τα κόμματα της αριστεράς.

Μετά την εξέγερση του Νοέμβρη, η κατάσταση που διαμορφώνεται στις μάζες είναι η στασιμότητα πριν το καινούργιο ξέσπασμα. Γιατί μετά την εξέγερση και τη σφαγή εφόσον η κατάσταση θα παρέμενε στα ίδια πλαίσια ήταν σίγουρο ότι θα επακολουθούσε μια νέα εξέγερση. Ήδη από τη στιγμή που τα τανκς είχαν κυκλώσει το Πολυτεχνείο αρκετοί έγκλειστοι είχαν αρχίσει να συνειδητοποιούν ότι χρειαζόταν μια δυναμική αντιμετώπιση. Παρ'όλη τη διαπίστωση και παρ'όλο που υπήρξαν οι σχετικές προετοιμασίες, κάτι τέτοιο δεν έγινε.

Όμως, αν υπήρχε βίαιη αντιμετώπιση των τανκς από τους έγκλειστους είναι σίγουρο ότι παρ'όλα τα θύματα που θα υπήρχαν, και μάλιστα αυτή τη φορά και από τις δύο όχθες, ήταν σίγουρο ότι η κοινωνική και πολιτική κατάσταση στην Ελλάδα σήμερα θα ήταν αρκετά διαφορετική. Πολλοί φοιτητές είχαν δηλώσει ότι την επόμενη φορά δεν θα τους αντιμετωπίσουμε με άδεια χέρια. Ακόμα αν η κατάληψη του Πολυτεχνείου και οι συγκρούσεις στους δρόμους παρατεινόταν για μια-δυο μέρες ακόμη, η σκέψη που υπήρχε σε αρκετούς (αρκετά προχωρημένη ίσως αλλά και πολύ πρωτοποριακή) ήταν να ανακηρυχτεί ένα είδος κυβέρνησης στο Πολυτεχνείο. Ανεξάρτητα βέβαια από το πώς φαίνονται σήμερα αυτά, εκείνο που διαφαίνεται είναι μια τάση που υπήρχε.

Ο Νοέμβρης λοιπόν ήταν ορόσημο. Ήταν ένα τεστ για όλους. Και πρώτα πρώτα για τις ίδιες τις μάζες που δοκίμαζαν την αντοχή τους αλλά και που εκδήλωναν την οργή τους, το μίσος τους. Ένα μίσος άγριο, παθιασμένο, δυναμικό. Ήταν ένα τεστ για τα κόμματα και τις οργανώσεις της άκρας αριστε-

ράς που βρέθηκαν να είναι απόντες παρόλο που τα μέλη τους συμμετείχαν στις εκδηλώσεις των μαζών, στις κινητοποιήσεις, στις συγκρούσεις. Παρ'όλο που μέσα στα θύματα των συγκρούσεων συγκαταλέγονται αρκετοί από αυτούς που υποστήριζαν κάποια οργάνωση. Ήταν επίσης ένα τεστ και στην κυριολεξία δοκιμασία για τα παραδοσιακά κόμματα της αριστεράς. Αλλά κύρια ήταν μια εμπειρία για την άρχουσα τάξη και τους πολιτικούς της. Αυτή η εμπειρία τους έβαζε μπροστά στην ανάγκη να προχωρήσουν σύντομα τις διαδικασίες που θα επανέφεραν τον «ομαλό» πολιτικό βίο.

Η καταβαράθρωση

Η στυγνή τρομοκρατία που ακολούθησε την εξέγερση του Νοέμβρη ήταν το απαραίτητο βήμα για όλες τις φατρίες της άρχουσας τάξης. Μέσα απ' αυτή έβλεπαν ότι θα μπορούσαν να λύσουν τις διαφορές τους και να δώσουν μια διέξοδο που θα τους συνέφερε.

Ήδη ο στρατός ήταν διαιρεμένος. Ο Γκιζίκης αποτελούσε τον προσωρινό συμβιβασμό ανάμεσα στις φατρίες, μέχρις ότου επικρατήσει κάποια. Γι' αυτό άλλωστε και ο Γκισίκης δεν τιμωρήθηκε όταν έγινε μεταπολίτευση. Ήταν ο άνθρωπος που θα έπαιζε το ρόλο εκείνου που θα είχε τα περισσότερα βάρη στη ζυγαριά του.

Από την άλλη μεριά, οι οργανώσεις της άκρας αριστεράς διαπίστωσαν την αδυναμία τους να παρουσιάσουν μια προοπτική στο μαζικό κίνημα. Από αυτή τη διαπίστωση ξεκίνησαν διάφορες ενωτικές διαδικασίες. Μέσα από αυτές τις διαδικασίες είναι βέβαιο ότι θα μπορούσε να προέλθει κάτι σημαντικό. Όμως το ζήτημα που παρέμενε ήταν τα όρια αυτής της ενότητας. Γιατί πάνω σε αυτό το σημείο φάνηκαν τόσες διαφορές, τόσος ιδεολογικισμός και δογματισμός που τελικά αυτές οι οργανώσεις και οι ομάδες βρέθηκαν στο τέλος της διχτατορίας και πάλι απροετοίμαστες. Είναι χαρακτηριστικό ότι ο δογματισμός, η στενοκεφαλιά και ο σεχταρισμός υπήρχε περισσότερο σε εκείνες τις οργανώσεις που είχαν μια αριθμητική δύναμη όπως το ΕΚΚΕ και η ΟΜΛΕ και που παρ'όλα αυτά δεν είχαν μπορέσει να αντιμετωπίσουν σε όλα τα μέτωπα τους ελιγμούς των δύο ΚΚΕ και να παρουσιάσουν μια επαναστατική προοπτική για τις μάζες στη διάρκεια της εξέγερσης. Και βρέθηκαν μάλιστα στη δίνη των γεγονότων τελείως χαμένοι. Μετά τα γεγονότα βέβαια έσπευσαν να παρουσιάσουν και αυτές τρόπαια που αναμφισβήτητα ορισμένα μόνο τους ανήκαν, το κυριότερο ήταν η συμμετοχή των μελών και των οπαδών τους χωρίς όμως καθοδήγηση.

Τα δύο ΚΚΕ και οι παρατάξεις τους κατάλαβαν αμέσως τον μεγάλο κίνδυνο που περιέκλειε ο Νοέμβρης. Αυτό τον κίνδυνο προσπάθησαν να απο-

μακρύνουν χρησιμοποιώντας τη λάσπη. Αυτό που έχει καθιερωθεί όπου δεν μπορούν να επιβάλουν με το «έτσι θέλω» τις απόψεις τους. Είδαν τα δύο ΚΚΕ πως ο λαός τα είχε ξεπεράσει. Ότι παρ'όλο που δεν είχε δεθεί στενά η επαναστατικότητα των μαζών με κάποιες επαναστατικές οργανώσεις ή απόψεις, αυτό θα γινόταν αργά ή γρήγορα, διαπίστωσαν ότι ήταν πλέον ζήτημα χρόνου. Διαπίστωσαν ότι το έδαφος χανόταν σιγά-σιγά κάτω από τα πόδια τους. Γι'αυτό και έσπευσαν με ανακούφιση να δεχτούν τη μεταπολίτευση. Ο δρόμος που ξανοιγόταν γι' αυτά μετά τη μεταπολίτευση ήταν δύσκολος. Είχαν όμως την παράδοση μαζί τους. Ένα πολύ γερό χαρτί.

Μέσα στις αστικοκοινοβουλευτικές διαδικασίες ο λαός θα μπορούσε να εκτονωθεί σταδιακά. Η οργή και το μίσος θα υποχωρούσε. Θα μπορούσαν με απώλειες πάντα να αποκαταστήσουν ένα κάποιο «κύρος». Και μέσα από αυτό το κύρος να ελέγχουν τις δραστηριότητες των εργαζομένων και του λαού πιο γενικά. Έτσι όλη αυτή η αυθόρμητη εξέγερση θα μπορούσε να μετασχηματιστεί σε μια συνδικαλιστική —πάντα μέσω αντιπροσώπων— εκτόνωση. Μέσα από αυτή την εκτόνωση θα επιβαλλόταν το κλίμα της συναίνεσης, του συμβιβασμού. Σημαντικός παράγοντας γι' αυτό θα ήταν η αποπληροφόρηση και η προπαγάνδα. Μετά, πολύ πιο εύκολα μπορείς να εξουδετερώσεις κάποιον που έχει αυταπάτες και αποκτά τις παλιές του συνήθειες, παρά εκείνον που τις έχει χάσει και που γι'αυτό είναι αναγκασμένος πλέον να βρει καινούργιους τρόπους ζωής και κοινωνικής δράσης.

Αν θέλουμε να συνοψίσουμε το ατού των παραδοσιακών κομμάτων της αριστεράς αυτό θα ήταν ένα, η ΠΑΡΑΔΟΣΗ, η ΣΥΝΗΘΕΙΑ που δεν ξεριζώνεται εύκολα και που μπορεί να αναβιώσει, αν τις δώσεις τις κατάλληλες συνθήκες.

Στο ίδιο χαρτί ποντάριζε και η αστική τάξη. Ή τουλάχιστον ένα σημαντικό τμήμα της. Το παιχνίδι όμως που έπρεπε να κερδηθεί ήταν ο αγώνας των φατριών. Γιατί άλλοι έβλεπαν μέσα από τα σκληρά μέτρα κι έναν ενδεχόμενο πόλεμο, τη διατήρηση τους στην εξουσία και το ξεπέρασμα της κρίσης που περνούσε το σύστημα σε όλα τα επίπεδα. Και το πιο σημαντικό μέρος που παιζόταν πλέον το παιχνίδι ήταν η Κύπρος. Αυτή η μερίδα που εκφραζόταν κύρια από την κλίκα Ιωαννίδης-Αμερικάνοι, έβλεπε ακόμα και τη διχοτόμηση και διπλή ένωση της Κύπρου μετά από έναν πόλεμο σαν μια προσωρινή διέξοδο. Η άλλη μερίδα της αστικής τάξης διαπίστωνε ότι επιβαλλόταν η επιστροφή στα αστικοκοινοβουλευτικά πλαίσια όσο βαρύ και αν θα ήταν στην αρχή ένα τέτοιο τίμημα.

Το ποιος κέρδισε το ξέρουμε πλέον.